

ԻՌՍԻՑ ՎԻՍՍԱՐԻՈՆՈՎԻԶ ՍՏԱԼԻՆԻՆ

ԹԱՆԿԱԳԻՆ ԻՌՍԻՑ ՎԻՍՍԱՐԻՈՆՈՎԻԶ

Այսօր Սովետական Հայաստանում մեծ տոն է: Հայաստանում Սովետական իշխանություն հաստատվելու 23-րդ տարեդարձի օրը համընկած Հայկական Սովետական Սոցիալիստական Ռեսպուբլիկայի Գիտությունների Ակադեմիայի բացման հետ:

Հայաստանի Գիտությունների Ակադեմիա կազմակերպելու լուրը հայկական ինտելիգենցիան, ամբողջ հայ ժողովուրդը ընդունեց խորը բերկրանքի զգացումով: Ակադեմիայի ստեղծումը ժողովուրդը միահամուռ կերպով գնահատեց իրեն մի մեծ պատիվ, ցույց տրված իրեն, իր ինտելիգենցիային, իր կուլտուրային:

Ընդունելով Սովետական կառավարության, բուլշևիկյան պարտիայի այդ մեծ նվերը՝ հայկական ինտելիգենցիան իր հայացքը, իր առաջին խոսքերը ուղղում է դեպի Ձեզ՝ իր մեծ առաջնորդին ու բարեկամին և Ձեզ է բերում իր անհուն շնորհակալությունը այն ամենի համար, ինչ Դուք արել եք հայ ժողովրդի փրկության ու վերածնության համար, այն ամենի համար, ինչ Դուք անում եք նրա կուլտուրայի և գիտության զարգացման համար:

Եվ այս անմոռանալի օրը մենք, Հայաստանի գիտնականներն, հայկական ամբողջ ինտելիգենցիան, մեր ամբողջ ժողովուրդը խանդաղատանքի զգացումով մտնով վերադառնում ենք դեպի այն, քե ինչպես դեռևս 20-րդ դարի արշալույսին Դուք գլխավորեցիք հայ ժողովրդի ազատագրության համար մղվող պայքարը և Ձեզ հատուկ հատատականություն ավելի քան չորս տասնյակ տարիների ընթացքում պահպանելով հայ ժողովրդին՝ մերկացրիք բոլոր երանգների պոլիտիկաներին, որոնք չարաշահում էին հայկական պոռթիմով, իսկ իրոք ժողովրդին հրում իմպերիալիստական գիշատիչների լծի տակ:

Այդ պայքարում Դուք մահում էիք Ձեր նշած միակ նիշտ ուղին, որը հասցրեց հայ ժողովրդի ազատագրությանն ու վերածննդին:

Ոչ մի հայ չի կարող մոռանալ 1920 ծանր քվականը, երբ նա՝ իմպերիալիստական գիշատիչների կողմից խարված, կողոպտված, խոշտանգված, գտնվում էր կյանքի և մահվան եզրին: Այն ժամանակ, այն օրհասական օրերին Դուք տվիք փրկության բանալին՝ նշելով, որ միմիայն Սովետական իշխանությունը փրկություն կրերի հայ ժողովրդին:

Մեր բանկագի՛ն և սիրելի՛ մասուցիչ: Մենք գիտենք, որ խոսելով հայ ժողովրդի փրկական փրկության մասին՝ Դուք մտառեցված էիք ոչ միայն նրա կյանքը, այլև նրա բազմադարյան կուլտուրան փրկելով: Մենք միշտ էլ տեսել ենք Ձեր անդուլ հոգատարությունը Հայաստանում գիտության ու արվեստի զարգացման մասին և այդ հոգատարության մեջ ամեն օր զգացել մեր հիևավորք կուլտուրային Ձեր տրված բարձր գնահատականը և Ձեր սերը դեպի նա:

Դուք ավելի լավ, քան որևէ մեկը, գիտեք, քե անցյալում ինչպես ծանր ու անուրախ է եղել կուլտուրայի մարդկանց վիճակը Հայաստանում: Կիսաֆողց, շիշխանավորների՝ կողմից արհամարհված՝ նրանք ողորմելի գոյություն են փարշ տվել: Որքան հայ շնորհալի, տաղանդավոր գիտնականներ են հեռագել կյանքից առանց իրենց մտքերը մինչև վերջը ասելու, առանց այդ մտքերը մինչև վերջը գրի առնելու:

Բռնությունն ու կամայակությունը անհատ գիտնականների տարագիր են արել ամբողջ աշխարհով մեկ: Հայ գիտնականների տառնյակ սերունդներ դարձնի ընթացքում հնարավորություններ չգտնելով՝ գիտությունը զարգացնելու շարատանջ հայրենիքում, ձգտել են գիտական օջախներ ստեղծել օտարության մեջ, որպեսզի պահպանեն իրենց ժողովրդի կուլտուրական ամենահարուստ ժառանգությունը, որպեսզի բույլ չտան, որ մարի գիտական միտքը:

Հարագատ հողում, հարագատ ժողովրդի մեջ գիտական գործունեության հնարավորություն ունենալու մասին հայ գիտնականների շատ սերունդների երազները կենսագործվեցին միմիայն այն հետևում. մարդասեր ֆաղափականության հաղթանակի դարաշրջանում, որը կոչվում է լենինյան-ստալինյան ազգային ֆաղափականություն:

Հոկտեմբերյան Ռոզիայիստական Մեծ ռեյուցիան, հայերին վերջնական կորստից ազատած Սովետական իշխանությունը միայն վերջ դր-

րին հայ ինտելիգենցիայի ռդրերգությունը, գիտության մարդկանց տանջանքներին: Առաջին անգամն է, որ նրանք իրենց ազնիվ կոչմանը արժանի տեղ ստացան հասարակության մեջ, ստացան ամեն ինչ, որպեսզի դրսևորեն ստեղծագործական ուժերը ի բարօրություն ժողովրդի, հանուն կոմունիստական վեհ իդեալների իրականացման:

Թանկագի՛ն իստիփ վիսսարիոնովիչ. մենք ուրախ ենք Ձեզ հաղորդելու, որ մեր վերածնված Սովետական Հայաստանում ստեղծված են այն բոլոր պայմանները, որոնք ամբողջ ինտելիգենցիային, մեզ բոլորին, քե՛ հներին՝ սպիտակահեր ծերունիներին և քե՛ երիտասարդներին՝ Հոկտեմբերի ծնած գիտնականներին, համախոսել են մի միասնական ընտանիքի մեջ, որը սերտորեն կապված է բուլշևիկյան պարտիայի հետ, ժողովրդի հետ, որը իրեն ամբողջովին նվիրում է հայրենիքին ծառայելու:

Շնորհիվ այդ ամենայն հոգատարությանը և օգնությանը գիտությունը Հայաստանում հասել է այնպիսի նշանակալից հաջողությունների, որոնք պայմանավորել են ռեսպուբլիկայում Գիտությունների Ակադեմիայի ստեղծումը:

Մեր Ակադեմիան ծնվեց փաշիստական խավարամուկների գարշելի հրոսակախմբերի դեմ մեր սովետական մեծ Հայրենիքի կողմից մղվող կատաղի գոտեմարտերի ժամանակաշրջանում: Մեր Ակադեմիան ծնվեց հրետանային համագործակցի դրդյունով մեջ: Գիտության պատմության մեջ այդ նշանավոր փաստը դարձյալ մի նոր ապացույց է մեր Սովետական պետության հզորության և ամբողջան:

Մենք գիտակցում ենք Հայրենիքի հանդեպ մեր մեծ պատասխանատվությունը և սերտորեն միացած սովետական առաջավոր գիտության շտաբին՝ ՍՍՍՐ Միության Գիտությունների Ակադեմիայի հետ, միացած եզրայրական ռեսպուբլիկաների գիտնականների հետ, կանենք մեր ուժը ներած ամեն բան, որպեսզի է՛լ ավելի ամրաճա ու անի սովետական գիտությունը, որպեսզի պատվով արդարացնենք սովետական ժողովրդական ինտելիգենցիայի բարձր կոչումը, որի դերն ու նշանակությունը պետության կառուցման մեջ, նրա ամրապնդման ու պաշտպանության մեջ այնպես բարձր եք գնահատել Դուք, իստիփ վիսսարիոնովիչ:

Մենք ամեն ջանք կգործադրենք, որպեսզի մեր Ակադեմիան, որը իր կյանքի հենց սկզբից սերտորեն կապված է ժողովրդի հետ, աշխատի մեր Սոցիալիստական Հայրենիքի առջև ծառայած խնդիրներին համապատասխան:

Մեր երիտասարդ Ակադեմիան հետևողականորեն կպայքարի առաջավոր քեոքիաների ու գաղափարների համար, կիշելով Ձեր խոսքերը ժողովուրդների կյանքի մեջ նրանց ունեցած կազմակերպող, ստեղծագործող դերի մասին:

Թանկագի՛ն իստիփ վիսսարիոնովիչ. մեծ ու անչափ են այն բոլոր հնարավորությունները իր կուլտուրայի զարգացման համար, որ հայկական սովետական ինտելիգենցիան ստացավ: Եվ մենք պատրաստ ենք գիտական-ստեղծագործ մեծ աշխատանքի:

Նոր խանդավառությամբ ձեռնամուխ լինելով աշխատանքի՝ մենք մեր աչքի առջև ունենք գիտության երկու կորիֆեյների՝ Լենինի և Ձեր կերպարը, բանկագի՛ն իստիփ վիսսարիոնովիչ, և այդ մեզ համար օգնությունների անսպաս աղբյուր է ծառայում:

Մենք Հայրենիքի տանարին կնվիրաբերենք մեր բոլոր ուժերն ու շնորհքը, որպեսզի մոտեցնենք առելի բշխման դեմ լիակատար և անխուսափելի հաղթանակը, հանուն մեր մեծ ու անպարտելի սովետական Հայրենիքի ծաղկման, որը՝ Ձեր համեարտվ դեկավրովելով համարձակորեն բնդատաջ է գնում իր յուսաշող ապագային:

Փա՛նք մեր մեծ Մարշալին, հերոսական կարմիր Բանակի հանճարեղ գորավարին:

Փա՛նք առաջավոր գիտության կորիֆեյ ու ոգեշնչող ԻՌՍԻՑ ՎԻՍՍԱՐԻՈՆՈՎԻԶ ՍՏԱԼԻՆԻՆ:

Կեցցե՛ մեր սիրելի բուլշևիկյան պարտիան, Լենինի-ՍՏԱԼԻՆԻ պարտիան:

Կեցցե՛ մեր մեծ անպարտելի սոցիալիստական ՀԱՅՐԵՆԻՔԸ: